

LUKU 9 KIELEEN JA KULTTUURIIN LIITTYVIÄ ERITYISKYSYMYKSIÄ

Kaikkien oppilaiden opetuksessa noudatetaan yhteisiä, perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisia tavoitteita ja periaatteita. Oppilaiden kielelliset valmiudet sekä kulttuuritausta otetaan perusopetuksessa huomioon. Jokaisen oppilaan kieli- ja kulttuuri-identiteettiä tuetaan monipuolisesti. Oppilaita ohjataan tuntemaan, ymmärtämään ja kunnioittamaan jokaisen kansalaisen perustuslain mukaista oikeutta omaan kieleen ja kulttuuriin.^[159]

Tavoitteena on ohjata oppilaita arvostamaan eri kieliä ja kulttuureja sekä edistää kaksi- ja monikielisyyttä ja siten vahvistaa oppilaiden kielellistä tietoisuutta ja metalingvistisiä taitoja. Koulutyöhön voi sisältyä monikielisiä opetustilanteita, joissa opettajat ja oppilaat käyttävät kaikkia osaamiaan kieliä. Opetuksessa hyödynnetään oppilaiden ja heidän huoltajiensa ja yhteisönsä tietämystä oman kieli- ja kulttuurialueensa luonnosta, elämäntavoista, historiasta, kielistä ja kulttuureista. Kulttuurista monilukutaitoa voidaan vahvistaa mediakasvatuksella ja ottamalla huomioon oppilaiden ja heidän perheidensä mediakulttuuri.

Oppilaiden opintoja varten voidaan tarvittaessa laatia oppimissuunnitelma. Suunnitelma sisältää soveltuvien osien samoja osa-alueita kuin tehostettua tukea varten laadittava oppimissuunnitelma, joka kuvataan aluvuossa 7.3.2.

Perusopetuslain mukaan perusopetuksessa käytettävä kieli on suomi tai ruotsi. Opetuskielenä voi olla myös saame, romani tai viittomakieli. Opetuskielenä voidaan käyttää myös muita kieliä, kun se ei vaaranna opetussuunnitelman perusteissa asetettujen tavoitteiden saavuttamista.^[160]

9.1. Saamelaiset ja saamenkieliset

Saamelaisten opetuksessa erityisenä tavoitteena on tukea oppilaiden kasvamista kieleensä, kulttuuriinsa ja yhteisöönsä sekä antaa heille mahdollisuus omaksua saamelainen kulttuuriperintö. Tavoitteena on lisätä oppilaiden valmiuksia toimia saamenkielisessä ympäristössä, oppia saamen kieltä ja saamen kielellä.

Saamelaisten kotiseutualueella asuvien saamen kieltä osaavien oppilaiden opetus tulee antaa pääosin saamen kielellä^[161]. Silloin kun perusopetus on saamenkielistä, sen erityisenä tavoitteena on vahvistaa saamen kielen osaamista ja kielen käyttöä. Opetus perustuu yhteisölliseen näkemykseen kielestä. Yhteisön jäsenyys ja osallisuus lujittuvat, kun oppilaat oppivat käyttämään kieltä yhteisölle ominaisella tavalla.

Saamen kielen ja kirjallisuuden opetuksessa otetaan huomioon eri saamen kielet ja niiden murteet sekä kielen sisältämä kulttuurinen tietous. Oppilaita ohjataan ymmärtämään kielellisten valintojen merkityksiä ja vaikutuksia ympäristöönsä sekä myönteisen viestintäilmapiirin rakentamisen tärkeyttä osana oman elämänsä hallintaa ja kielellistä tapakasvatusta. Kielellisten taitojen kehittyessä oppilaat saavat valmiuksia osallistua ja vaikuttaa yhteisiin asioihin ja päätöksentekoon. Opetus lisää oppilaiden ymmärrystä ja arvostusta oman kieli- ja kulttuuritaustan merkityksestä sekä itselle, yhteisölle ja yhteiskunnalle että muille alkuperäiskansoille. Oppilaita ohjataan ymmärtämään ja arvostamaan myös muita kieliä ja kulttuureja.

9.2. Romanit

Romanien opetuksessa erityisenä tavoitteena on vahvistaa oppilaiden identiteetin kehitystä ja tietoisuutta omasta historiasta ja kulttuurista. Opetuksessa otetaan huomioon Suomen romanien asema etnisenä ja kulttuurisena vähemmistönä. Opetus vahvistaa romanien kieli- ja kulttuuriperinnön säilymistä yhteistyössä kotien kanssa.

Oppilaille pyritään tarjoamaan romanikielen opetusta. Mahdollisuuksien mukaan heille tarjotaan myös romanikielistä opetusta. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaiden ikä ja romanikielen taito ja hyödynnetään romanikielistä yhteisöä ja mediaa.

9.3. Viittomakieliset

Viittomakielisten opetuksessa erityisenä tavoitteena on vahvistaa oppilaiden viittomakielistä identiteettiä ja tietoisuutta omasta kulttuuristaan ja viittomakielisestä yhteisöstä. Opetuksessa hyödynnetään viittomakielistä yhteisöä ja mediaa. Viittomakieltä käyttävät oppilaat voivat olla kuuroja, huonokuuloisia tai kuulevia.

Perusopetuslain mukaan kuulovammaisille tulee tarvittaessa antaa opetusta myös viittomakielellä[162]. Lain perusteluiden mukaan ainakin viittomakieltä ensimmäisenä kielenä oppineille kuuroille opetus tulee antaa viittomakielellä[163]. Viittomakielinen perusopetus voidaan toteuttaa joko viittomakielisessä ryhmässä tai ryhmässä, joka koostuu viittomakielisistä ja puhuttua kieltä käyttävistä oppilaista. Viittomakielisen perusopetuksen tavoitteena on vahvistaa oppilaiden viittomakielen taitoa ja lisätä valmiuksia toimia erilaisissa ympäristöissä.

Viittomakielen ja kirjallisuuden opetuksessa oppilaat vahvistavat valmiuksiaan vuorovaikutukseen viittomakielellä osana oman elämänsä hallintaa. Vuorovaikutustaitojen kehittyessä he saavat valmiuksia osallistua ja vaikuttaa yhteisiin asioihin ja päätöksentekoon. Viittomakielisille kuuleville annetaan viittomakielen opetusta mahdollisuuksien mukaan. Opetus lisää oppilaiden ymmärrystä viittomakielisen kommunikaation merkityksestä itselle ja viittomakieliselle yhteisölle.

9.4. Muut monikieliset oppilaat

Muiden monikielisten oppilaiden opetuksessa erityisenä tavoitteena on tukea oppilaiden monikielisyyttä sekä identiteetin ja itsetunnon kehittymistä. Siten oppilaat saavat valmiudet tasapainoiseen ja aktiiviseen yhteiskunnan jäsenyyteen. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaiden taustat ja lähtökohdat kuten äidinkieli ja kulttuuri sekä maassaoloaika.

Monikielisiä oppilaita rohkaistaan käyttämään osaamistaan kieliä monipuolisesti eri oppiaineiden tunneilla ja muussa koulun toiminnassa. Näin oman äidinkielen oppiminen ja käyttö tukevat eri oppiaineiden sisällön omaksumista ja oppilas oppii viestimään koulun oppiainesisällöistä myös omalla äidinkielellään. Suomen perustuslain mukaan jokaisella Suomessa asuvalla on oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan. Oppilaille pyritään tarjoamaan oppilaan oman äidinkielen opetusta.

Valtioneuvoston asetuksen mukaan koulun opetuskielen mukaan määräytyvän äidinkielen ja kirjallisuuden sijasta maahanmuuttajille voidaan opettaa joko kokonaan tai osittain suomen tai ruotsin kieltä erityisen maahanmuuttajille tarkoitetun oppimäärän mukaisesti[164]. Oppilas opiskelee suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärän mukaan, jos oppilaan suomen kielen peruskielitaidossa on puutteita yhdellä tai usealla kielitaidon osa-alueella, jolloin hänen osaamisensa ei ole riittävää yhdenvertaiseen kouluyhteisön jäsenenä toimimiseen päivittäisessä vuorovaikutuksessa ja koulutyöskentelyssä tai oppilaan suomen kielen taito on muutoin riittämätön suomen kieli ja kirjallisuus -oppimäärän opiskeluun (katso myös Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus).

Oppilaan oman äidinkielen ja suomen tai ruotsin kielen opetuksen ohella oppilaille annetaan tarvittaessa tukea myös muilla oppimisen osa-alueilla tasavertaisten oppimisvalmiuksien

saavuttamiseksi. Maahanmuuttajaoppilaalle voidaan laatia oppimissuunnitelma, joka voi olla osa oppilaan kotoutumissuunnitelmaa.

9.5 Paikallisesti päätettävät asiat

Eurajoen paikallinen osuus:

Monikielisyys koulussa

Oppilaan monikielisyys on arvo, jota tulee tavoitella. Oppilaalle pyritään järjestämään tukea omalla äidinkiellä, jos se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista. Sitä kautta oppilaalle tarjoutuu mahdollisuus käyttää omaa äidinkieltään oppimisen välineenä.

Mikäli oppilas opiskelee suomi toisena kielenä ja kirjallisuus oppimäärää, huomioidaan tämä muiden oppiaineiden sisältöjen eriyttämisessä. Monikielisille oppilaille tehdään tarvittaessa henkilökohtainen oppimissuunnitelma. Oppilaalla on myös mahdollisuus suorittaa perusopetus joustavasti.

Mikäli oppilas opiskelee suomi toisena kielenä ja kirjallisuus oppimäärää, huomioidaan tämä myös muiden oppiaineiden sisältöjen arvioinnissa. Oppilas, jonka väestörekisterissä oleva äidinkieli on muu kuin suomi, voidaan arvioida luokilla 1-8 sanallisesti. Perusopetuksen päättötodistuksessa arviointi on numeerinen.

Vain oppilas, jolla on väestörekisterissä merkittynä äidinkieli muu kuin suomi, voi saada perusopetuksen päättötodistuksessa päättöarvioinnin suomi toisena kielenä ja kirjallisuus oppimäärässä.

LUKU 10 KAKSIKIELINEN OPETUS

Koulun opetuskieli on suomi tai ruotsi ja joissakin tapauksissa saame, romani tai viittomakieli. Opetuksessa voidaan perusopetuslain mukaan käyttää koulun varsinaisen opetuskielen lisäksi myös muuta kieltä, jos arvioidaan, että se ei vaaranna oppilaiden mahdollisuutta seurata opetusta. Erillisessä opetusryhmässä tai koulussa opetus voidaan antaa pääosin tai kokonaan muulla kielellä. [165]

Perusopetuslain mukainen opetuskieli määrittelee, millä kielellä äidinkielen ja kirjallisuuden opetus annetaan [166]. Äidinkielen ja kirjallisuuden oppimäärän ja A1-kielen oppimäärän tunnit voidaan kuitenkin tarvittaessa yhdistää valtioneuvoston asetuksen mukaisesti [167]. Yhdistetystä tuntimäärästä on tällöin vähintään puolet opetettava koulun varsinaisella opetuskielellä.

Kodin ja koulun yhteistyön turvaamiseksi huoltajille tarkoitettu tiedotus ja keskeiset asiakirjat tulee olla saatavana koulun perusopetuslain mukaisella opetuskielellä sekä tarpeen mukaan myös koulun muulla tai muilla opetuskielillä.

Opetus voidaan toteuttaa laajamittaisena kaksikielisenä opetuksena, joka voidaan jakaa kotimaisten kielten varhaiseen täydelliseen kielikylypyyn ja muuhun laajamittaiseen kaksikieliseen opetukseen. Sitä voidaan antaa myös suppeampana kaksikielisenä opetuksena, josta käytetään tässä nimitystä kielirikasteinen opetus. Joskus kaksikielistä opetusta toteutetaan muilla kuin kotimaisilla kielillä

kielikylvyn tapaan. Tällainen opetus, samoin kuin mahdolliset kestoiltaan lyhyemmät kielikylpyohjelmat katsotaan tässä kuuluvaksi muun kaksikielisen opetuksen piiriin.

10.2 Paikallisesti päätettävät asiat

Eurajoella ei järjestetä kaksikielistä perusopetusta.

LUKU 11 ERITYISEEN MAAILMANKATSOMUKSEEN TAI KASVATUSOPILLISEEN JÄRJESTELMÄÄN PERUSTUVA PERUSOPETUS

11.1 Opetuksen järjestämisen periaatteet

Valtioneuvosto voi myöntää rekisteröidylle yhdistykselle tai säätiölle luvan perusopetuksen järjestämiseen. Järjestämisluvassa opetuksen järjestäjälle voidaan määrätä erityiseen maailmankatsomukseen tai kasvatusopilliseen järjestelmään perustuva erityinen koulutustehtävä. Erityiseen maailmankatsomukseen tai kasvatusopilliseen järjestelmään perustuvassa perusopetuksessa toiminnan, kasvatuksen ja opetuksen tulee noudattaa perusopetukselle asetettuja yleisiä kasvatustavoitteita ja opetukselle asetettuja tavoitteita. Opetuksessa noudatetaan näitä perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita sitouttamatta oppilaita tiettyyn opetuksen taustalla olevaan maailmankatsomukseen tai kasvatusjärjestelmän taustalla olevaan arvo- tai kasvatusfilosofiseen näkemykseen. Poikkeamista ja painotuksista määrätään järjestämisluvassa ja valtioneuvoston asetuksessa[169].

11.2 Paikallisesti päätettävät asiat

Eurajoella ei järjestetä erityiseen maailmankatsomukseen tai kasvatusopilliseen järjestelmään perustuva perusopetusta.

LUKU 12 VALINNAISUUS PERUSOPETUKSESSA

Perusopetuksen valinnaisten opintojen yhteisenä tehtävänä on syventää oppimista, laajentaa opintoja ja vahvistaa jatko-opintovalmiuksia. Valinnaiset opinnot tarjoavat oppilaille mahdollisuuden kehittää osaamistaan kiinnostuksensa suunnassa. Valinnaisuus tukee opiskelumotivaatiota ja kartuttaa valintojen tekemisen taitoja.

12.1 Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit

Valtioneuvoston asetuksessa vuosiluokille 1-6 ja vuosiluokille 7-9 osoitetaan kullekin taide- ja taitoaineelle (musiikki, kuvataide, käsityö, liikunta, kotitalous) kaikille yhteisen opetuksen vähimmäistuntimäärä. Lisäksi näiden oppiaineiden opetukseen osoitetaan 1-6 vuosiluokille yhteensä kuusi vuosiviikkotuntia ja vuosiluokille 7-9 yhteensä viisi vuosiviikkotuntia, joista tuntijaossa käytetään nimeä taide- ja taitoaineiden valinnaiset. Valinnaiset tunnit ovat osa yhteisinä oppiaineina opetettavien taide- ja taitoaineiden opetusta ja ne myös arvioidaan osana tätä opetusta. Valinnaisten tuntien käytöstä päätöksen tekee opetuksen järjestäjä.

Taide- ja taitoaineiden valinnaisiin osoitetut vuosiviikkotunnit voidaan paikallisessa opetussuunnitelmassa jakaa musiikin, kuvataiteen, käsityön, liikunnan ja kotitalouden kesken opetuksen järjestäjän päättämällä tavalla. Vaihtoehtoisesti vuosiviikkotunnit tai osa niistä voidaan osoittaa oppilaiden valittaviksi taide- ja taitoaineiden opinnoiksi, jotka syventävät oppilaan osaamista. Valinnaisia tunteja voidaan käyttää painotetun opetuksen järjestämiseen, mikäli paikallisessa opetussuunnitelmassa painotetaan joitakin taide- ja taitoaineita tai niistä muodostettua oppiainekokonaisuutta.

12.2 Valinnaiset aineet

Valinnaisten aineiden tehtävänä on syventää ja laajentaa oppilaan osaamista oppilaan valinnan mukaisesti. Valinnaisten aineiden yhteenlaskettu määrä on vähintään yhdeksän vuosiviikkotuntia vuosiluokilla 1-9. Valinnaisena aineena voidaan tarjota perusopetuksen yhteisten aineiden syventäviä ja soveltavia opintoja tai useasta aineesta muodostettuja oppiainekokonaisuuksia. Valinnaisten aineiden tulee edistää perusopetukselle asetettujen tavoitteiden saavuttamista.[170] Syventävät valinnaiset aineet syventävät ja/tai laajentavat yhteisten oppiaineiden tavoitteita ja sisältöjä. Soveltavat valinnaiset aineet voivat sisältää aineksia useasta eri oppiaineesta tai laaja-alaisesta osaamisesta. Soveltavilla valinnaisilla aineilla voidaan edistää oppiaineiden yhteistyötä esimerkiksi taide- ja taitoaineiden opinnoissa, tieto- ja viestintäteknologiassa, kuluttaja- ja talouskasvatuksessa, globaalikasvatuksessa tai draamaopinnoissa.

Opetuksen järjestäjä päättää, mitä valinnaisia aineita tarjotaan. Opetuksen järjestäjän tulee ottaa valinnaisten aineiden tarjonnasta sekä arvioinnista päättäessään huomioon opiskelijaksi ottamisen perusteet toiselle asteelle [171].

Valtioneuvoston asetuksessa määritellyssä tuntijaossa on vuosiluokilla 1-9 varattu yhdeksän vuosiviikkotuntia opetusaikaa valinnaisille aineille. Mikäli opetuksen järjestäjän hyväksymässä tuntijaossa ylitetään perusopetusasetuksen määrittelemä vähimmäisvuosiviikkotuntimäärä (222 vvt), voivat tunnit ylityksen osalta sisältää myös valinnaisia aineita. Valinnaisiin aineisiin osoitettuja vuosiviikkotunteja voidaan tarvittaessa käyttää painotetun opetuksen järjestämiseen.

12.3 Vieraiden kielten vapaaehtoiset ja valinnaiset oppimäärät

Vieraiden kielten osalta näissä perusteissa on määritelty A2- ja B2-kielinä opetettavien vapaaehtoisten ja valinnaisten kielten tavoitteet ja keskeiset sisällöt. Mahdollisista muista valinnaisista kielistä sekä niiden tavoitteista ja sisällöistä päätetään paikallisessa opetussuunnitelmassa.

Vapaaehtoisen A-kielen (A2-kieli) laajuus on vähintään 12 vuosiviikkotuntia. Opetuksen järjestämiseen voidaan käyttää valinnaisiin aineisiin varattuja vuosiviikkotunteja sekä perusopetuksen vähimmäistuntimäärän ylittäviä vuosiviikkotunteja. Mikäli A2-kieli on toinen kotimainen kieli, käytetään sen opetuksen järjestämiseen B1-kielelle varatut vuosiviikkotunnit. Vapaaehtoisen A-kielen vuosiviikkotunnit jaetaan vuosiluokille opetuksen järjestäjän päättämällä tavalla. Tavoitteet ja päättöarvioinnin kriteerit ovat samat kuin kaikille yhteisessä A-kielessä.

Valinnaisen B-kielen (B-kieli) laajuus on vähintään neljä vuosiviikkotuntia.

12.4 Paikallisesti päätettävät asiat

Opetuksen järjestäjä päättää valinnaisuudesta opetuksessa siten, että tarjonta toteuttaa perusopetukselle asetettuja tavoitteita ja vastaa oppilaiden tarpeisiin. Opetuksen järjestäjä päättää ja kuvaa opetussuunnitelmassa

Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit

- miten taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit käytetään
 - mikäli opetuksen järjestäjä päättää tuntien jakamisesta eri taide- ja taitoaineiden kesken, laaditaan opetussuunnitelma kunkin taide- ja taitoaineen osalta ottaen huomioon ko. oppiaineen paikallinen kokonaistuntimäärä ja opetussuunnitelman perusteissa määritelty oppiaineen rakenne
 - mikäli opetuksen järjestäjä päättää, että kaikkien tai joidenkin valinnaisten tuntien käyttö perustuu oppilaan valintaan, laaditaan valinnaisten tuntien muodostamille syventäville opinnoille oma suunnitelmansa, jossa määritellään opintojen nimi, laajuus, tavoitteet, sisällöt, oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät mahdolliset erityispiirteet sekä vuosiluokat, joilla valinnaista ainetta tarjotaan.

Valinnaiset aineet

- mitkä ovat oppilaille tarjottavat valinnaiset aineet
 - mikä on kunkin valinnaisen aineen nimi ja laajuus sekä vuosiluokat, joilla kutakin valinnaista ainetta tarjotaan
 - miten vuosiviikkotunnit jaetaan vuosiluokittain
 - mitkä ovat kunkin valinnaisen aineen tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain sekä oppimisympäristöihin, työtapoihin, tukeen ja ohjaukseen liittyvät mahdolliset erityispiirteet.

Vieraiden kielten vapaaehtoiset ja valinnaiset oppimäärät

- mitkä ovat oppilaille mahdollisesti tarjottavat vapaaehtoiset ja valinnaiset kielet
 - miten niiden vuosiviikkotunnit jaetaan vuosiluokittain
 - mitkä ovat opetussuunnitelman perusteiden pohjalta määritellyt tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain sekä oppimisympäristöihin, työtapoihin, tukeen ja ohjaukseen liittyvät mahdolliset erityispiirteet.

EURAJOEN PAIKALLINEN OSUUS:

Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit

1-6 -luokilla taide- ja taitoaineiden valinnaisena aineena voidaan opettaa kuvataidetta, teknistä- tai tekstiilikäsityötä, liikuntaa, musiikkia ja kotitaloutta. Eurajoella oppilaan kokonaistuntimäärään sisältyy seitsemän vuosiviikkotuntia taide- ja taitoaineiden valinnaisia opintoja. Näistä yksi on sijoitettu liikuntaan ja kolme käsityöhön. Loput kolme tuntia käytetään tuntijaon mukaisella tavalla koulukohtaisesti vuosittain parhaaksi katsotulla tavalla.

7-9 -luokilla taide- ja taitoaineiden valinnaisaineista yksi tunti sijoitetaan 7. luokalle kaikille yhteiseen käsityöhön. Yläkoulussa taide- ja taitoaineiden valinnaisaineisiin kuuluvat seitsemännellä vuosiluokalla päättyvät seuraavat oppiaineet: kotitalous, kuvataide, musiikki sekä tekninen ja tekstiilikäsityö, joista oppilas valitsee neljä vuosiviikkotuntia. Taide- ja taitoaineiden valinnaisainetta opiskellaan kaksi vuosiviikkotuntia 8.luokalla ja kaksi vuosiviikkotuntia 9. luokalla. Nämä ovat syventäviä valinnaisaineita. Syventävät taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit arvioidaan päättöarvioinnin kriteerien perusteella.

Valinnaiset aineet

5-6 -luokilla

5. ja 6.luokan valinnaisainetarjonta päätetään koulukohtaisesti vuosittain. Valinnaisaineet voidaan toteuttaa joko yhden tai kahden vuosiviikkotunnin kursseina, kuitenkin niin, että jokaisella oppilaalla on valinnaisaineita yhteensä 2vvt. Valinnaisaineena voidaan tarjota esim. ilmaisutaitoa/teatterikursseja, mediakasvatusta, käden taidot-kursseja, tietotekniikkaa, luontoretkeilyä, liikuntaan liittyviä kursseja, kotitaloutta, kuvataiteen kursseja, arjen/elämisen taitojen kursseja, musiikkikursseja sekä paikallistuntemukseen ja kansainvälisyyskasvatukseen liittyviä kursseja.

Koulut saavat itse päättää, mitä valinnaisaineita minäkin vuonna tarjotaan. Oppilaat tekevät valinnan tarjotuista vaihtoehtoista. Kaikki tarjottavat valinnaisaineet eivät välttämättä toteudu joka vuosi, jos opetusryhmän koko jää liian pieneksi. Koulukohtaisesti voidaan päättää, ovatko valinnat yksivuotisia vai kaksivuotisia. Koulut voivat tehdä yhteistyötä valinnaisaineiden toteutuksessa.

Kaikista toteutettavista valinnaisaineista laaditaan oma opetussuunnitelma, jossa määritellään tarkemmin tavoitteet ja ainesisällöt. Toteutetuista valinnaisaineista laaditut suunnitelmat liitetään koulukohtaiseen opetussuunnitelmaan ja kootaan keskitetysti myös esim. Pedanetin ”valinnaisainepankkiin”, jotta ne ovat jatkossa muidenkin koulujen käytettävissä.

Alakoulun valinnaisaineet arvioidaan sanallisesti.

8-9 -luokilla

Soveltavia valinnaisaineita 8-9 -luokilla ovat: kotitalous, kuvataide, musiikki, tekninen työ, tekstiilityö, ranska, saksa, venäjä, tietotekniikka, kaupalliset aineet sekä maa- ja metsätalous. Soveltavissa valinnaisaineissa oppiaineiden sisällöt pyritään valitsemaan oppilaiden kiinnostuksen mukaan.

Kahdeksannen luokan kaksituntinen valinnaisainetarjonta päätetään vuosittain. Kahden vuosiviikkotunnin valinnaisaineena voidaan tarjota esim. valokuvausta, liikuntaan liittyviä kursseja, käsityöhön liittyviä kursseja, tietotekniikkaa, moottoriajoneuvoihin ja liikenteeseen liittyviä kursseja sekä tukioppilaskurssia.

Yhdeksännen luokan yksituntinen valinnaisainetarjonta päätetään vuosittain. Yhden vuosiviikkotuntin valinnaisaineena voidaan tarjota esim. valokuvausta, liikuntaan liittyviä kursseja, käsityöhön liittyviä kursseja, tietotekniikkaa, tukioppilaskurssia, ajankohtaisasioiden ja lakitiedon kursseja sekä ruotsin kieltä.

8-9 -luokkien valinnaisten aineiden tuntijako:

2 vvt 8- ja 9-luokalla taide- ja taitoaineiden syventävä valinnainen

2 vvt 8- ja 9-luokalla soveltava valinnainen

2 vvt 8-luokalla vuosittain erikseen päätettävä (esim. valokuvaus, tyttöjen kuntoilukurssi, moottoriajoneuvot ja liikenne, sisustan kämpppää/neulecafe: neulo ja virkkaa/ tuunaa vanhasta uutta, tukioppilaskurssi, tietotekniikka, ilmaisutaito, kodinhoitoon liittyvä kurssi, poikien valinnaisliikunta, leivonnan herkullinen maailma)

1 vvt 9-luokalla vuosittain erikseen päätettävä (esim. ruotsi, tukioppilaskurssi, valokuvaus, tyttöjen kuntoilukurssi, ajankohtaista maailmalta/kansalainen ja laki, neulecafe: neulo ja virkkaa, tietotekniikka, ilmaisutaito, kodinhoitoon liittyvä kurssi, poikien valinnainen liikunta, kehonhuollon kurssi, syventävä englanti, kotitaloutta ruotsiksi, matkailijan saksa)

Aineenopettajat laativat kaikkien valinnaisaineiden kunta- ja koulukohtaiset ainesisällöt.

Vieraat kielet (saksa, ranska ja venäjä)

Valinnaisen B2-kielen laajuus on vähintään neljä vuosiviikkotuntia 8-9 –luokkien aikana (2 vuosiviikkotuntia 8.luokalla ja 2 vuosiviikkotuntia 9.luokalla). Sen lisäksi kunnassa voidaan tarjota A2 kieltä, joka alkaisi alakoulun aikana. Ennen A2-kielen opettamisen aloittamista asiasta on tehtävä erillinen päätös. Lisäksi sille on laadittava opetussuunnitelma.

Vieraissa kielissä opetus painottuu kulttuurien välisen vuorovaikutuksen ymmärtämiseen ja vuorovaikutustaitojen oppimiseen suullisesti ja kirjallisesti vieraalla kielellä. Työtapoina käytetään suullisia ja kirjallisia harjoituksia, vieraan kielen kuunteluharjoituksia sekä sanasto- ja kielioppiharjoituksia monipuolisesti. Opetuksessa hyödynnetään digitaalista materiaalia mahdollisuuksien mukaan.

Tavoitteena on että oppilas oppii ilmaisemaan itseään vieraalla kielellä, ymmärtämään keskeistä vieraan kielen perussanastoa ja selviytymään arkipäivän viestintätilanteista. Oppilasta rohkaistaan itsensä ilmaisuun jo alkeellisellakin kielitaidolla.

Oppilaita kannustetaan itsearviointiin ja heitä tuetaan yksilöllisellä ohjauksella, joka on mahdollista koulumme pienissä ryhmissä. Tarvittaessa oppilaille tarjotaan lisätukea tukiopetuksen muodossa.

Mahdollisuuksien mukaan tehdään yhteistyötä muiden oppiaineiden kanssa luoden monipuolisia oppimiskokonaisuuksia. Vieraiden kielten opetusta on luontevaa yhdistää esim. kotitalouteen, historiaan, musiikkiin, maantietoon ja kuvataiteeseen.

KOULUKOHTAINEN OSUUS:

